

■ BURSELE LUMII / Scăderi pe piețele europene și americane

PAGINA 2

■ Cutremur la ONU: 31 de agenții rămân fără SUA după decizia lui Trump

PAGINA 3

■ Criza iraniană explicată: devalorizarea rialului, morții din stradă și miza geopolitică

PAGINA 3

■ Primul consistoriu extraordinar al Papei Leon al XIV-lea a abordat reforma Curiei și rolul Colegiului Cardinalilor

PAGINA 10

■ UE sub presiunea dronelor: raportul care forțează Parlamentul European să reacționeze

PAGINA 12

GRAM AUR = 620,6214 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,4641 RON

EURO = 5,0871 RON

DOLAR = 4,3558 RON

2025
Retrospectiva

2026
Perspectiva

„Nu nivelul impozitelor este problema, ci lipsa de predictibilitate și coerență fiscală”.

GABRIEL BIRȘ,
fondatorul The Tax Institute

Anul fiscal 2025 și noile taxe din 2026; Impactul impozitelor asupra populației și companiilor

(Interviu cu Gabriel Birș, expert în fiscalitate, fondatorul The Tax Institute)

Anul fiscal 2025 a fost unul turbulent pentru România: creșteri semnificative de taxe și impozite, controale ANAF mai agresive și ajustări bugetare forțate a pus presiune pe contribuabili și companii. Gabriel Birș, expert în fiscalitate și fondatorul The Tax Institute, ne-a explicat de ce aceste măsuri au fost inevitabile pentru a evita colapsul finanțelor publice și retrogradarea ratingului de țară, dar a atras atenția asupra efectelor negative asupra consumului,

puterii de cumpărare și competitivității. În cadrul unui interviu, expertul ne-a detaliat noile taxe pentru 2026, povara fiscală reală resimțită de angajați și firme, provocările generate de impozitele pe imobile și autoturisme, propunând reforme esențiale: creșterea contribuțiilor, plafonarea contribuțiilor sociale, eliminarea impozitelor suplimentare și digitalizarea administrației fiscale, pentru a stimula investițiile și a crea un climat de afaceri predictibil și echitabil.

Reporter: Cum am încheiat anul 2025 din punct de vedere fiscal?

Gabriel Birș: Destul de sifonată, dar, din păcate, nu se putea altfel...

După dezmățul bugetar început din 2017 (scutiri sau scăderi de impozite, creșteri de cheltuieli) și continuând după 2022 (creșteri de impozite,

creșteri însă mult mai mari de cheltuieli), din a doua jumătate a lui 2025 tendința a fost reversată de Guvernul Bologan: creșteri de impozite și oprirea creșterii cheltuielilor, chiar unele scăderi. Personal, nu văd cum se putea altfel, deoarece eram sub amenințarea retrogradării ratingului la junk

și suspendării tuturor fondurilor europene, ceea ce e evident ar fi dus la colapsul finanțelor publice ale României.

A CONSEMNAȚ
EMILIA OLESCU
(continuare în pagina 11)

TradeVille: 2025 - an excepțional pentru piața metalelor

2025 a fost un an excepțional pentru piața metalelor, cu creșteri puternice pe segmentul industrial și raliiuri slabe pe cel al metalelor prețioase, susținute de tranziția energetică, investițiile în infrastructură și AI, precum și de tendința de dobândire a resurselor geopolitice. În 2026, fundamentele rămân solide, dar evoluțiile sunt așteptate să fie mai volatile, cu un ritm de creștere mai temperat față de anul precedent, potrivit unui raport elaborat de Departamentul de Analiză al TradeVille (https://tradeville.ro/?utm_source=bursa&utm_medium=email&utm_campaign=travig).

Metale industriale

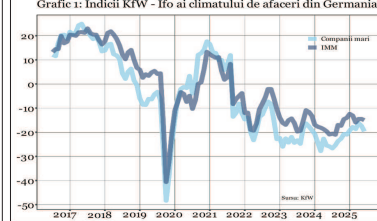
Metalele industriale sunt materii prime esențiale pentru industrie, construcții, energie și infrastructură, iar evoluțiile lor este strâns legate de ciclul economic, investițiile în infrastructură și tranziția energetică. Principalele metale industriale sunt cuprul, aluminul, fierul (oțelul), nichelul, zincul, plumbul și staniul, dintre care cuprul, aluminul și nichelul sunt cel mai atent urmărite de investitori. Investitori pot obține expunere la acest segment prin bursele de mărfuri, instrumente care urmăresc prețurile metalelor sau ETF-uri axate pe companii miniere și producătoare. (FA.)

(continuare în pagina 9)

Companiile germane încep anul fără motive de optimism

Anul 2025 s-a încheiat cu o deteriorare climatică a afacerii pentru IMM-uri a scăzut cu 0,5 puncte față de luna precedentă, până la -1,5 puncte.

Indicele climatului de afaceri pentru IMM-uri a scăzut cu 0,5 puncte față de luna precedentă, până la -1,5 puncte.

lui KfW-Ifo din luna decembrie.

Indicele climatului de afaceri pentru IMM-uri a scăzut cu 0,5 puncte față de luna precedentă, până la -1,5 puncte.

cel mai redus nivel din ultimele patru luni, după o stagnare în luna precedentă.

Pentru companiile mari s-a înregistrat cea mai mare scădere lunară din 2025 de 2,3 puncte, până la -19,7 puncte, cel mai redus nivel din ultimele șapte luni, după o scădere de 1,2 puncte în luna anterioară (vezi graficul 1).

Nivelul indicelui este interpretat prin raportarea la valoarea zero, care reprezintă încrederea în termen lung neutrală din punct de vedere economic, o medie determinată pentru perioada care începe în ianuarie 2005.

„În loc de bucuria. Căci unii, companiile germane trec printr-o melancolie de iarnă”, se arată în raportul KfW-Ifo, în condițiile în care pentru ambele categorii de firme influența ne-

gativă predomină și s-a observat la nivelul indicilor așteptărilor pentru următoarele șase luni.

Pentru IMM-uri, indicele așteptărilor a scăzut cu 1,4 puncte, până la -11,1 puncte, pe fondul unei creșteri cu 0,5 puncte a indicelui condițiilor curente, până la -19,3 puncte.

La nivelul companiilor mari, indicele așteptărilor a scăzut cu 2,9 puncte față de luna precedentă, până la -12,2 puncte, în timp ce indicele situației curente a scăzut cu 1,7 puncte, până la -27,8 puncte.

Deteriorarea climatului de afaceri pentru IMM-uri s-a observat în aproape toate sectoarele.

CĂLIN RECHEA
(continuare în pagina 4)

Black swans: Cinci scenarii care ar putea distruge lumea în 2026

• Scenarii rare, dar nu imposibile; și nici lipsite de sens politic profund

In ciuda predictibilității moderate a celor mai multe riscuri globale, există și evenimente extreme, greu de anticipat, dar cu impact devastator - cunoscute sub numele de „lebede negre” (black swans). În 2026, câteva astfel de scenarii ipotetice merită luate în calcul de către orice arhitect al viitorului global.

1. Default suveran multiplu în economiile emergente

Creșterea datoriei publice în state precum Egipt, Pakistan sau Nigeria a dus la avertismente din partea FMI și Băncii Mondiale privind un posibil lanț de intrări în incapacitate de plată. Un default simultan în 3-4 astfel de economii ar putea declanșa un colaps al piețelor emergente, cu efect de domino asupra instituțiilor financiare internaționale, conform FMI (Global Financial Stability Report, aprilie 2025) și BIS (Global Debt Overview, 2025).

2. Scăderea de sub control a unei inteligențe artificiale generale

Riscul unei AI care dobândește autonomie operațională și scapă de sub supravegherea umană, acționând după logică proprie, este semnalat de Future of Life Institute și susținut de sute de semnatari ai scrisorilor de suspendare a experimentelor cu AI avansată. (Future of Life Institute - Open Letter on AI, 2023; MIT CSAIL - Autonomous Systems Risk Brief, 2025).

3. Escaladare nucleară regională accidentală

Tensiunile dintre state cu arsenal nuclear minim (India-Pakistan, Coreea de Nord-SUA, Israel-Iran) pot degenera accidental într-un atac nuclear limitat. Conform Bulletin of the Atomic Scientists 2026 (The Doomsday

Clock Statement), riscul a crescut din cauza erodării acordurilor de control și a doctrinei „first use”.

4. Colapsul internetului global și fragmentarea digitală

O deconectare forțată a infrastructurii digitale globale - între China și Occident sau ca urmare a unui atac cibernetic masiv asupra rețelelor DNS - ar rupe internetul în blocuri regionale incompatibile. Acesta ar fi un șoc asupra comerțului, comunicațiilor și securității, după cum arată World Economic Forum în Global Cybersecurity Outlook, 2026.

5. Erupție vulcanică supermasivă sau eveniment geologic extrem

Erupția unui „supervulcan” (de exemplu Yellowstone sau Campi Flegrei) rămâne improbabilă, dar în cazul producerii, ar bloca lumina solară timp de luni, ar distruge recolte globale și ar produce o catastrofă ecologică și umanitară fără precedent, avertizează USGS - Annual Geological Risk Report, 2025 și Global Challenges Foundation - Global Catastrophic Risks Report, 2026.

M.S.

(continuare în pagina 11)

Sinteză: Riscurile care definesc lumea în 2026

Incertitudinile sistemice stigmatizează anul 2026, prefigurând un viitor cu probabilități multiple, în care evoluțiile economice, politice, tehnologice și de mediu sunt dominate de riscuri majore.

Acestea sunt identificate și analizate de instituții internaționale, think tank-uri, organisme economice și analiști de piețe, configurând cadrul marilor provocări care definesc scena globală a acestui an.

Nu mai trăim într-o lume cu riscuri distribuite uniform. Trăim într-un sistem în care riscurile se concentrează, se amplifică și se auto-alimentează, iar cei care ar trebui să le gestioneze le instrumentalizează politic.

A. Riscuri geopolitice

Lumea nu se dezintegrează prin războaie mondiale, ci prin alianțe care se destramă tăcut, prin lideri care sîdezăzăreagă și prin state care se dezangajează de propria ordine.

1) Evoluția ordinii mondiale și instabilitatea politică în SUA

Conform raportului anual al Eurasia Group, anul 2026 este considerat un „an de colitură” geopolitic, în care principalele riscuri includ tensiuni interne majore în Statele Unite în contextul unei revoluții politice care poate afecta ordinea instituțională internă și externă, dar și rușea ai alianțelor tradiționale.

2) Fragmentare a ordinii globale și riscurile de conflict

Pentru această perspectivă, de o configurație direcționată între marile puteri (China și SUA) nu este considerată inevitabilă, există totuși riscuri semnificative generate de structuri politice fluide, intervenții regionale și amenințări hibride. (eurasiagroup.net)

MORI SAVIR
(continuare în pagina 11)